

תמצית העמוד

סיכומי גמרא רש"י קצרים וברורים ללומדי העמוד היומי

גליון 20 | עירובין ס"ז. – פ"ב: | אייר ה'תשפ"ה

תמצית

להתענג בידיעת התורה

הבאת מים בשבת לצורך תינוק

תינוק לאחר שמלו אותו מותר לחמו לו מים בשבת אף ע"י ישראל, כיון שיש בזה צורך פיקוח נפש, אולם לפני המילה אסור לחמו ע"י ישראל, ולהלן יבואר באיזה אופנים מותר לחמו לו מים או להביא עבורו מים חמים בשבת, וכן יבואר כמה מדיני עירוב.

האי ינוקא דאישתפיך חמימיה לפני המילה במבוי שדרו בו אביי ורבה, רבה רצה להתיר להביא מים חמים מביתו לבית אחר באותה חצר מוכח העירוב, ואמר לו אביי שלא עירובו, וכשרצה להתיר מכח השיתוף (דתנן במתני' שאם נשתתפו מותרים אף בחצר גם אם לא עירבו). אמר לו שלא נשתתפו, ואמר רבה שיאמרו לנכרי להביא, ורצה אביי להקשות שאם הזאה על הטמא שהיא שבות אינה דוחה שבת אפילו במקום מצוה כגון כדי לשחוט את הפסח, גם אמירה לנכרי אינה דוחה שבת, ולא נתן לו רב יוסף להקשות זאת לפני שיעשה כך, מפני שהכלל הוא שכשחכם מורה הלכה, בדאורייתא מקשים ואח"כ עושים כדי שלא לעבור על דברי תורה, ובדרבנן כגון עירובי חצרות עושים ואח"כ מקשים לראות אם יפה הורה, ואחרי שאמר לנכרי להביא שאל מאי שנא מהזאה, וענה לו רבה שכיון שלא אמרו לגוי לחמו מותר, דהוי שבות שאין בה מעשה.

ס"ח. והסיבה שלא היה שם עירוב ושיתוף, מפני שרבה אין דרכו ללכת לאסוף, ואביי היה טרוד בגירסתו, ושאר בני החצר לא השגיחו בדבר. ולא רצה אביי להקנות להם מפיתו דליכא טירחא, דכיון שאם אחד מבני המבוי יבקש לקחת מן השיתוף ולא יתנו לו בטל השיתוף, והוא אינו יכול לתת להם בכל שבת ונמצא שאין בליבו שיהיה להם בזה חלק גמור ובטל השיתוף. ולא הקנה להם רביעית חומץ מאחד מחביות היין שזה דבר שאין דרך להקפיד עליו, ועיקר שיתוף ביין, ויניח את החבית בחצר ששם מקום הנחת השיתוף, ויסמוך על רביעית מתוכה לשם שיתוף לצורך כל השנה, משום שאין משתתפים באוצר – בדבר האצור כגון חביות יין או פירות, משום שאין ברירה לדעת מה מתוכם הוא ונמצא שיתוף וכשיקח מהחביות י"ל שלקח את השיתוף, ואמר רב אושעיא דהא דתניא שמשתתפים באוצר היינו לבית הלל, וכדמצינו שנחלקו לגבי המחשב להוציא מת דרך אחד הפתחים או דרך חלון שיש בו ד' טפחים על ד' טפחים (דבפחות מזה אינו חשוב להציל את שאר הפתחים), שלב"ש דווקא בחשב קודם שמת זה מצייל על שאר הפתחים, דבלאו הכי כבר נטמאו הכלים, ולא אמרינן שהוברר הדבר שמתחילה היה דעתו להוציא באותו פתח, ואפילו כלים שבאו לשם אחרי המחשבה טמאים, דכיון שבאו לשם טומאה אינה מסתלקת במחשבה אלא במעשה שיפתח פתח, שזה יועיל לטהר את האחרים מכאן ולהבא, ולב"ה אף אחר שמת מהני אף לטהר כלים שהיו שם קודם מחשבה, דאמרינן שהוברר שמאמתמו לא אמרינן להוציא באותו פתח, (וללא חישב כל הפתחים אפילו הלכות של טפח על טפח טמאים, והיונו אף כלים הנמצאים בעובי האיסקופה ואינם באהל המת, דכיון שכולם סתומים לא מוכחא מילתא באיזה פתח הוא

שאין שוכרים, לרב ששת מבטלים כיון שמאמתמו היו יכולים לשכור ולערב, ולרב המנונא אין מבטלים דכיון שמתמו לא היו יכולים לערב בלא שכירות, אין ביטול אלא במקום עירוב.

נכרי הדר במבוי ויש לו פתח נוסף לבקעה אפי' עיקר שימושו במבוי והפתח השני הוא רק ד' על ד' טפחים, אין הנכרי אוסר על בני המבוי, דניחא ליה בפתח המיוחד לו משום שיש בה אויר יותר מאשר בפתח למבוי. ואם הפתח הנוסף פתוח לקרפף, לרב חנן בר אמי אינו אוסר כיון שיש שם יותר אויר מבמבוי, ולרבה ורב יוסף ורב הונא אם הקרפף עד בית סאתים דלא נפיש אויריה אוסר, אבל יותר דנפיש אויריה אינו אוסר, ובירשאל ששכח ולא עירב במבוי ויש לו פתח גם לקרפף, בית סאתים שראוי להשתמש בו אינו אוסר דירשאל אינו מוציא משאות גדולים בשבת ודי לו בזה, 'ותר מבית סאתים' שלא הוקף לדירה דהוי כרמלית ואסור להשתמש בו לא ניחא ליה ביה ואוסר.

טלטול והוצאה בכרמלית

מקום המוקף מחיצות בגובה " טפחים ויש שם ארבעה על ארבעה הוי רה", ומקום הילוך הרבים הוי רה"ר, ומדאורייתא אסור לטלטל ד' אמות ברה"ר אבל ברה"י מותר, ואסור להעביר חפץ מרה"י לרה"ר או איפכא. ויש מקומות (כמו קרפף וים) שקרפף כרמלית כרמלית ואסור לטלטל בהם ד' אמות כרה"ר, ולהלן יבואר כמה פרטי דינים בזה.

ס"ז: דין קרפף – קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה, לריו"ח הזורק לתוכו מרה"ר חייב חטאת אפילו בבית כור או כוריים, דמדאורייתא חשיב רה"י מוכח המחיצה, אלא שאסרו חכמים לטלטל שם כיון שאין בו דיורים. ורב הונא בר חיננא מקשה על דין זה מדין סלע שבים דלהלן, והגמ' מתרצת קושיותו.

טלטול בסלע שבים – סלע שבים אם אינו גבוה עשרה ורחב ארבעה מותר לטלטל מתוכו לים ומן הים לתוכו, אף אם יש בו יותר מבית סאתים. ואם הוא גבוה עשרה ורחב ארבעה, מותר לטלטל בתוכו רק אם אין בו יותר מבית סאתים מפני שהוא רה"י, אבל ביותר מזה שווה רבנן כרמלית לענין טלטול משום דמחשו דירה ומיחלף ברה"ר, ולטלטל מתוכו לים ומן הים לתוכו, י"א שאפילו אם יש בו יותר בית סאתים אסור דלענין מתוכו לים רה"י הוא כרבי יוחנן הגלילי, וי"א שאם יש בו יותר מבית סאתים מותר, דכיון שאסור מדרבנן לטלטל בכולו משום דמיחלף ברה"ר, התירו חכמים לטלטל מתוכו לים ומהים לתוכו שזה לא שכיח ולא גזרו רבנן במילתא דלא שכיחא, ואע"פ שהחכמים אסרו לטלטל מרה"י לכרמלית, שם זה דבר שכיח, אבל אינו שכיח שיהיה יותר מבית סאתים ליד כרמלית, דאם נאסור יחשבו שהוא רה"י ויבואו לטלטל בכולו שזה שכיח ויבואו ע"י לטלטל גם ברה"ר, אבל אם יש בו עד בית סאתים שמוותר להשתמש בכולו והוא רה"י גמור, אסרו חכמים לטלטל מתוכו לים ומן הים לתוכו.

בחודש זה אנו ממשיכים לעסוק בענייני עירובי חצרות ושיתופי מבואות.

מן התורה איסור הוצאה הוא רק מרשות היחיד לרשות הרבים ולהיפך, וברשות הרבים אסור לטלטל יותר מד' אמות, אמנם מדרבנן גם חצר שפתוחים לה הרבה בתים של אנשים שונים, אסור לטלטל מבית לחצר או מבית לבית או במבוי, שמא יבואו לטלטל מרה"י לרה"ר, ואח"כ יערבו ויחשיבו את כל הבתים שבחצר כבית אחד, ובשביל לטלטל במבוי צריך לעשות 'שיתוף' לכל בני המבוי. וצריך שכל בני החצר או המבוי יהיו שותפים בעירוב, ואם לא עשו כן, אסור לכולם לטלטל, ואח"כ ביטל אותו אדם את רשותו ודמומה. וכן גזרו חכמים באופנים מסוימים שאסור לטלטל בחצר שדר בה נכרי (כדי שלא ילמדו ממעשיו) אח"כ שכרו ממנו מקום מרשותו.

בדפים שלפנינו יבואר באיזה אופן מועיל שמי שאינו שותף בעירוב יבטל את רשותו כדי להתיר שאר הדירות שעירובו לטלטל. (ס"ז – ע"א). האם צדוק או מומר דינם כנכרים שאוסרים להוציא לחצר. (ס"ט). דין עירוב למקצת השבת. (ע'). מתי שותפים צריכים להשתתף במבוי, כמה מערבים ומשתתפים. האם צריך גם שיתוף וגם עירוב. (ע"א). מתי כמה אנשים נחשבים דירה אחת ואינם צריכים עירוב נפרד לכל אחד. (ע"ב). איזה שימוש מחשיב את המקום לדירתו של האדם לענין עירוב. (ע"ב). האם צריך גם עירובי חצרות וגם שיתופי מבואות. (ע"ג). עשיית לחי וקורה ומבוי לצורך שיתופי מבואות. (ע"ד). מתי שתי חצרות (זו לפניו מזו, או זו לצד זו) ויש איזה חיבור ביניהם – מה נחשב חיבור) מערבים יחד ומתי לא, ומה הדין כשרק אחת החצרות עירבה. (ע"ה – ע"ט). כיצד עושים שיתופי מבואות. (ע"ט). כמה מערבים, וכיצד בני החצר זוכים בעירוב. (פ"א).

עניינים נוספים – כמה מדיני טלטול והוצאה בכרמלית. (ז'). מתי מותר לחמו מים או להביא מים חמים בשבת לצורך תינוק לפני או אחרי המילה. (ס"ז: ס"ח). ממי מקבלים קרבנות. (ס"ט). פסול משקח בקיובא לעירוב, וכמה מדיני עירוב תחומין. (פ"ב).

ס"ז. שני בתים משני צידי רה"ר ובאו נכרים

והקיפום מחיצה בשבת ונשאר לפני הבתים כעין חצר שהבתים פתוחים לה, ואם מועיל ביטול רשות מותר לו לטלטל שם, וכל מחיצה הנעשית בשבת בין בשוגג בין במזיד שמה מחיצה, וכ"ש הכא שהנכרים עשאוה, לשמואל שאין ביטול רשות מחצר לחצי אף היכא שהם יכולים לערב יחד דבענין ג"כ שיהיו אוסרים זה על זה, כ"ש הכא שלא היו יכולים לערב יחד וגם לא היו אוסרים זה על זה אין מועיל ביטול, ואף לריו"ח שמבטלים רשות אף היכא שאין אוסרים זה על זה, אין מבטלים, כיון שלא היו יכולים לערב יחד לפני שהוקפו, וצריך או שאוסרים זה על זה או שיכולים לערב יחד.

נכרי שמת בשבת ויש שם שני ישראלים שלא שכרו ולא עירבו, לריו"ח ששוכרים רשות מגוי שהגיע בשבת ואח"כ מבטלים רשותם זה לזה, ודאי מועיל שהישראלים יבטלו רשותם זה לזה, ולשמואל

יוציא את המת, ואין בזה טעם אלא הלכתא גמירי לה, ואם נפתח אחד מהם הוא טמא דודאי יוציאו באותו פתח וכולם טהורים).

עוד היה מעשה בהאי ינוקא דאישתתפין חמימיה, והורה רבא לשאול את אמו אם היא צריכה דיוולדת אחר שבעה אפילו אמרה צריכה אני אין מחללים עליה שבת אלא ע"י נכרי, ויחזמונו לתינוק ע"י נכרי אגב אמו, ואף שאמו אכלה תמרי שזה צונן, אימור תנובא בעלמא הוא דנקט לה ואניה יודעת מה היא אוכלת. עוד היה מעשה ואמר רבא שיפנו כליו מבי גברי שהיה פתוח לחצר לחדר פנימי שאינו פתוח לחצר, כדי שלא יוציאו כלים מביתו לחצר אחרי הביטול, וביטל רשותו לבני חצר אחרת כדי שיביאו מחצירו מים חמים, דסבר כריו"ח שיש ביטול רשות מחצר לחצר, ולא ביטל רשותו (ואז לא יצטרך לפנות את הכלים), ואח"כ הם יבטלו רשותם שביטל להם לגביו, דס"ל שאין מבטלים וחוזרים ומבטלים, ואין הטעם משום שאחרי הביטול נעשה כבן חצר אחרת ואין ביטול רשות מחצר לחצר, שהרי ס"ל שיש ביטול רשות מחצר לחצר, אלא הטעם שאין חוזרים ומבטלים הוא דלא להוי מילתא דרבנן כחוכא ואטלולא – שחוק וליצנות.

ס"ח: אם מבטלים וחוזרים ומבטלים – לרב מבטלים וחוזרים ומבטלים ולשמואל אין מבטלים וחוזרים ומבטלים, לרב אשי נחלקו במחלוקת ר"א ורבנן אם המבטל רשות חצירו ביטל אף רשות ביתו ומותר להם להכניס ולהוציא מביתו, וא"כ הוי כבן חצר אחרת ואינו חוזר ומבטל, או לא, וי"א שאינו תלוי במחלוקת זו, דר"א לא אמר כך אלא בבית וחצר, דאין אדם דר בבית בלי חצר, אבל אין כוונת המבטל לסלק עצמו לגמרי, ורבנן לא אמרו אלא שלא אומרים שביטל דבר נוסף, אבל מה שביטל החצר הוא סילק עצמו מזה לגמרי. ולרב ששת זה תלוי במחלוקת גבי מי שנתן רשותו לבני חצר מפני ששכח לערב והוציא בשוגג, דר"מ אוסר דסבר שאינו מסולק וס"ל נמי שחוזר ומבטל, ולר"י אינו אוסר משום שאינו חוזר ומבטל, אמנם רבא מפרש שר"מ ור"י נחלקו אם גזרו שוגג אטו מזיד ובמזיד לכו"ע יכול לחזור בו, שהרי לא מכרה להם, וכגון שלא החזיקו בחצר אחרי הביטול לפני שחזר בו, אבל לכו"ע אין חוזרים ומבטלים.

דיני צדוקי ומומר

ישראל מומר לעבודת אלילים דינו כנכרי שהוא אוסר הוצאה לחצר בשבת ולא מועיל בו ביטול רשות, הגמ' דנה מה הדין לענין זה בצדוקים (הכופרים בתורה שבעל פה) או במחלל שבת וכדומה שאינו עובד ע"ז.

ס"ט. האם צדוקי אוסר להשתתף במבוי-
לת"ק צדוקי (וה"ה ביתוסי) הרי הוא כנכרי שהוא אוסר לטלטל במבוי ואינו יכול לבטל רשותו. ובשיטת ר"ג סובר ר"מ שצדוקי אינו כנכרי ואינו אוסר ויכול לבטל רשותו, ומעשה בצדוקי אחד וכו' והוציאו את הכלים למבוי והכניסו כלים מהמבוי לבית כדי שלא יוציא הצדוקי ויאסור, דמה ששינינו שמי שנתן רשותו והוציא אוסר (לר"י דווקא במזיד דהדר שקליה להשותיה, ולר"מ אף בשוגג דגזרו שוגג אטו מזיד), לאביי דווקא כשלא החזיקו בני מבוי במבוי יכול להוציא ולבטל, אבל בהחזיקו משקדש היום (דחוקה מבעוד יום לא מוכחא) אינו אוסר. (ומי שהוציא לפני שנתן רשותו, לר"י אם הוציא בשוגג יכול לבטל אבל במזיד אינו יכול לבטל דמהלל שבת

אינו יכול לבטל בלי שכירות, ולר"מ אף במזיד יכול לבטל אע"פ שהוא מומר לחלל שבת). ורב יוסף גורס שר"מ בין בשוגג ובין במזיד אינו אוסר. ולרבי יהודה ר"ג סובר שצדוקי כנכרי ואינו יכול לבטל, ואמר להם מהרו ועשו צרכיכם במבוי קודם שתחשך דאח"כ תהיו אסורים, וללישנא בתרא ר"י סובר שמומר לחלל שבתות בפרהסיא אין יכול לבטל, אבל בצינעא יכול לבטל, ואם הוציא אח"כ אוסר גם אחרי שהחזיקו, ואם שכרואה את הנשיא וכדו' מסתיר מעשיו חשיב בצינעא, כדמצנינו שאדם אחד יצא לרה"ר עם חומרתא דמדושא י"מ טבעת של עץ עץ חותמת ממין אחר, ורש"י מפרש שזה קשר של בושם, וכשראה את רבי יהודה נשיאה כיסה אותה, ואמר רי"נ שאותו אדם יכול לבטל רשות אליבא דר"י.

ס"ט: דין מומר – לרב הונא המחלל שבתות בפרהסיא הרי הוא ישראל מומר. לרב נחמן בר יצחק סובר רב הונא שמומר לשבת אינו מומר לכל התורה (וכרבנן שתחשוד לדבר אחד אינו חשוד לכל התורה, עד שיעבוד עבודת כוכבים), ואמנם לדין ביטול רשות (ע"י אמירת רשותי קנויה לך או רשותי מבוטלת לך, וא"צ מעשה קנין) מי שאינו משמור שבתות בשוק בפרהסיא חשיב מומר לענין ביטול רשות, אבל בצינעא אינו נחשב מומר, אבל לר"מ שחשוד לדבר אחד הוא חשוד לכל התורה, אפילו בשאר עבירות שבתורה נעשה מומר. ולרב אשי רב הונא סובר שהוא מומר לכל מיילי וכרבנן הנ"ל וסובר כדעת התנא שמחמיר בשבת כמו בע"ז, דבע"ז ודאי חשוד לכל דבר, דכל המודה בע"ז כפר בכל התורה, דכתיב גבי ע"ז "וכי תשגו ולא מעשׂו את כל המצוות האלה", (וכדלהלן), ולדבריו מומר לשבת חשיב מומר לכל דבר.

ממי מקבלים קרבנות – אין מקבלים קרבנות ממומר לכל התורה, דכתיב "מכם" ולא כולכם, אבל מנכרי מקבלים נדרים ונדבות דכתיב "מכם" בכס חילקתי ולא באומות, וכן מקבלים קרבנות מפושעי ישראל כדי שיחזרו בתשובה, שאם יהיו אותם בידים הם לא יחזרו, אבל מישראל מומר לנסך יין לעז' ולחלל שבתות בפרהסיא אין מקבלים, דסבר האי תנא ששבת חמורה כמו ע"ז.

ביטול רשות ע"י מי שלא עירב

אסור לטלטל בשבת מבית פרטי לחצר משותפת אא"כ עשו עירוב חצרות, ואם אחד או יותר מבני החצר לא נתנו חלק בעירוב כולם אסורים. אמנם יכול מי שלא עירב לבטל רשותו למי שעירב, ופרטי דיני ביטול רשות יבוארו להלן.

אנשי חצר ששכח אחד מהם ולא עירב וביטל להם רשות חצירו, אסור לו ולהם להכניס ולהוציא מביתו אבל בחצירו מותר, דס"ל לתנא דמתני' שהמבטל רשות חצרו לא ביטל רשות ביתו (ודלא כר"א הסובר כ"ו:): המבטל רשות חצרו ביטל גם רשות ביתו, והוא והם מותרים לטלטל בשלהם ולהוציא מהבית לחצר שזה כרשות אחת, משום שהוא כאורח שלהם שהרי מביתו הוא לא מוציא לחצר. ואם ביטלו לו הם את רשותם, הוא מותר, והם אסורים אפילו להוציא מביתו לחצר, שאין חמשה (-לאו דווקא) נעשים אורחים לאחר.

שניים ששכחו ולא עירבו וביטלו בני החצר רשותם להם אסור לשניהם לטלטל בחצר מפני שאחד אוסר על השני, דכיון שכל בית מיוחד רק לבעליו אסור

להוציא מרשות המיוחדת לו לרשות שלו ושל חבירו, ואף אם אחד מהם ביטל רשותו לשני כולל את חלקו ברשות שביטלו להם הבהרים, אף שחשמהם לא עירבו יכולים לבטל רשותם לאחר מהם, מ"מ אסור לשני לטלטל בחצר, כיון שכשביטלו בני החצר רשותם לשניהם הם אסרו זה על זה ונמצא שבאותה שעה לא הועיל הביטול ולא קנה את רשותם, וממילא אינו יכול לבטל רשותם לשני.

ע. ביטול רשות ע"י אחד – מבואר בברייתא שאחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב. לאביי איירי שאחד עירב עם אחרים, וקמ"ל שא"צ **לבטל רשות לכל אחד ואחד**. ולרבה צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד, ואיירי שעירב עם אחר ומת (ואיירי בשיירה שחנתה בבקעה, שהרי באחד מבני חצר שמת יש לו יורשים, והיכא שהאב אוסר גם היורשים אוסרים), וקמ"ל דלא גזרינן שיבטל לאחד כשהשני חי. ואחד שעירב עם אחר ועדיין חי אין נותן רשותו לאחד שלא עירב, מפני שהשני אוסר עליו.

ביטול רשות ע"י שנים – שנים שעירבו נותנים רשותם לאחד שלא עירב, ואין קונסים אותו על מה שלא עירב, אבל אין שנים נותנים רשותם לשנים שלא עירבו מפני ששניהם אוסרים זה על זה, ושנים שלא עירבו נותנים רשותם לשנים שעירבו, ואין חוששים שמא יבואו לבטל רשות לשנים שלא עירבו, וכן שנים שעירבו או לא עירבו יכולים לבטל רשותם לאחד שלא עירב, ואף שכולם לא עירבו, אין קונסים אותם כדי שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות הבאים אחרי כן, אבל אין נותנים רשותם לשנים שלא עירבו, ואף אם אחד חזר וביטל רשות לשני לא מהני כיון שבזמן הביטול הראשון זה לא התיר טלטול בחצר. ואפי' אם אמרו קני ע"מ להקנות לא מנהי, דכיון שהוא לא קנה להיות מותר ע"י, הוא לא יכול להקנות.

ע: ביטול רשות ביורש – לתלמידי שמואל יורש ששכח אביו ולא עירב ומת בשבת ולא ביטל רשותו אינו יכול לבטל כיון שלא היה יכול לערב עמהם מאתמול. ולרב נחמן יורש יכול לבטל, דיורש כרעיה דאבوه.

האם עירוב לחלק מהשבת מועיל – כל שמותר למקצת שבת מותר לכל השבת, כגון שתי חצרות שעירבו דרך פתח או חלון, והפתח או החלון נסתמו בשבת, שמותר להם להשתמש ע"י זריקה או דרך חורים קטנים, דאף שאין מערבים ב' חצרות ללא פתח ביניהם, הכא שבת הואיל והותרה הותרה, וכן מבוי שניטלו קורותיו או לחייו בשבת, שכיון שהותר בבין השמשות הותר לכל השבת. וכל שנאסר למקצת השבת נאסר לכל השבת, כגון ב' בתים בשני צידי הר"ר והקניפוס נכרים מחיצה בשבת, שאף שמחיצה הנעשית בשבת מחיצה היא, ואם זה היה בית אחד היה מותר לטלטל שם, מ"מ כיון שמאתמול לא היו יכולים לערב אסורים כל השבת, וכן בנכרי שמת בשבת נשאר האיסור, (שגם בזה לא היו יכולים לערב מערב שבת, אף שהיו יכולים לערב ע"י שכירות), חוץ ממבטל רשות שנאסר למקצת השבת ולא לכל השבת, דמי ששכח ולא עירב יכול לבטל רשות בשבת. ואם יורש יכול לבטל הכונה חוץ מתורת ביטול רשות בשבת, ואם באמצע שבת, ויורש כרעיה דאבوه ניתנו ותורת ביטול נהגת בו.

המוריש רשותו לאחר בשבת – אחד מבני חצר שמת והוריש רשותו לאחד מן השוק, אם חצר מבעוד יום שעדיין לא חל העירוב הראשון אוסר, ואע"פ שאינו דר כאן, דס"ל שמי שיש לו בית התבן או בית הבקר

בחצר חבירו הרי הוא אסור עליו, ואם מות משחשיכה אינו אסור שהרי הותר למקצת שבת. ואחד מן השוק שהיתה לו דירה בחצר ומות והוריש את רשותו לאחד מבני החצר, אם מות מבעוד יום אינו אסור שהרי הורש מערב עם שכניו, ואם מות משחשיכה שכבר אי"א לערב הרי הוא אסור, ולענין אם יכול לבטל רשותו, עיין לעיל שנחלקו בזה רב נחמן ותלמידי שמואל.

ע"א. גר שמת, האם ביתו אסור- ישראל וגר

שאין לו יורשים שדרים בחצר אחת, ומת הגר והחזיק אחר בנכסיו, אם מות מבעוד יום, אע"פ שלא החזיק ישראל אחר אלא משחשיכה ונמצא שהחצר הותרה למקצת שבת, אסור, כיון שהיה הישראל יכול להחזיק מבעוד יום וכיון שהרשות היתה תלויה ועומדת אין זה נחשב הותר למקצת שבת. ואם מות הגר משחשיכה אחרי שכבר חל העירוב שלהם, אע"פ שהחזיק ישראל אחר בנכסיו אינו אסור, כיון שלא היה יכול הישראל להחזיק מבעוד יום וחשיב הותרה למקצת השבת. ואם יכול לבטל רשותו, תלוי כנ"ל במחלוקת רב נחמן ותלמידי שמואל לענין יורש.

ביטול רשות בשבת- לבית שמאי אין מבטלים רשות בשבת, ולבית הלל מבטלים רשות בשבת. לעולא טעמא דב"ה משום דנעשה כאומר כלך אצל יפות והיינו שכמו שהתורם פירותיו של חבירו שלא מדעתו, ומצאו בעה"ב ואמר לו כלך אצל יפות, שאם נמצאו יפות מהם תרומתו תרומה, דגלי דעתיה דניחא ליה וכאילו עשאו שליח מעיקרא, והכא נמי כיון שעשכשו הוא מבטל את רשותו ויוא מגלגל את דעתו בנעיקרא הוא רצה להתיר את הטלטול אלא ששכח ולא עירב, ואין זה נחשב הקנאת רשות בשבת. ואבוי שואל שטעם זה לא שייך כשמת הנכרי בשבת, אלא נחלקו אם ביטול רשות הוא הסתלקות, או שזה הקנאה ואסור בשבת משום דדמי למוקח וממכר.

מתי שותפים צריכים להשתתף במבוי

שיתופי מבואות נעשים ע"י שבני המבוי משתפים בדבר מאכל כדי להתיר את הטלטול במבוי, ולהלן 'בואר מה הדין כשהם שותפים כבר בדבר מאכל, מתי צריכים לעשות שיתוף מיוחד ומתי לא.

שיטת רבנן שבעה"ב שהוא שותף עם שכניו שבמבוי שותפות בעלמא שאינה לשם שיתופי מבואות, אם היה שותף עם שניהם ביין הוי עירוב, אבל אם הוא שותף עם אחד ביין והשני בשמן לא הוי עירוב. לרב ורבא בשותף עם שניהם ביין צריך שיהיה היין מונח בכלי אחד, אבל בשני כלים אין עדיפות להו על יין ושמן, דמה שעירוב הנתן בשני כלים כשר היינו דווקא כשגבוהו לשם עירוב ומילאו את הכלי ולא היה מקום בכלי, אבל כאן שמילאוהו לא לשם שיתוף, בעינן דווקא כלי אחד. ולאבוי י"ל שבשני כלים מהני כיון שזה ראוי להתערב, משא"כ יין ושמן.

שיטת ר"ש- איתא במתני' שלר"ש בעה"ב המשותף לזה ביין ולזה בשמן הוי עירוב. לרבה איירי ר"ש בחצר שבין ב' מבואות, ור"ש לשיטתו שבג' חצרות הפתוחות זו לזו ופתוחות למבוי ועירבו שתי החיצונות עם האמצעית, היא מותרת עמהם והם מותרות עמה, והכא נמי אע"פ שע"י שיתוף לזה ביין ולזה בשמן לא הותרו המבואות זה עם זה שיתוף שניהם עם החצר האמצעית, ולא הווששם שעירבו כלים ממבוי למבוי דרך החצר האמצעית, ולרבנן דמתני' אם נשתתפו שניהם ביין ובכלי אחד הוה להו ב' המבואות כמי שנשתתפו יחד ושפיר דמי, אבל לזה ביין ולזה בשמן שזה ב' עירובין, כיון שב' המבואות אסורים זה עם זה, גם היא אסורה עמהם והם אסורים עימה. וי"א שלרבנן אף במין אחד אסור, ורבנן דמתני' איירי רק בג'

חצרות שבמבוי אחד. ולרב יוסף מדובר במבוי אחד ומ"מ מועיל לזה ביין ולזה בשמן, דר"ש ס"ל כריו"ח בן נורי ששמן שצף ע"ג יין חשיב חיבור לענין אם נגע טבול יום בשמן אם שניהם של תרומה, ורבנן סוברים דאינו חיבור ופסל רק את השמן.

ע"א: שיטת ר"א בן תדאי- בברייתא איתא

שלר"א בן תדאי בעה"ב שהיה שותף לשכניו, אף אם הוא שותף לשניהם ביין צריכים לערב. לרבה איירי בקנו חבית בשותפות, ונחלקו ר"א בן תדאי ורבנן אם יש ברירה, דאם אין ברירה כיון שלא הוברר איזה יין שייך לכל אחד הוי כנשתתפו במעות, אבל אם כל אחד שפך משלו לחבית מודה ר"א בן תדאי דהוי עירוב אף שלא שפכו לשם שיתוף. ולרב יוסף בא ר"א בן תדאי לומר שאין שייך ויין הוי שיתוף מ"מ זה לא מועיל לעירוב, דאין סומכין על שיתוף במקום עירוב להתיר טלטול מזו לזו דרך פתחים שביניהם.

אין פוסקים בעירובין כתנא אחד המחמיר ב' חומרות.

עירובי חצרות ושיתופי מבואות

הגמרא מבארת מה מועיל לעירוב חצרות ומה מועיל לשיתוף מבואות, וכן האם צריך להניח גם עירוב וגם שיתוף או לא.

עירוב חצרות הוא דווקא בפת ויין לא מועיל מפני שבעירוב מערבים את הדירות של כולם יחד, ודירתו של אדם היא במקום הפת ולא במקום היין, אבל שיתוף מועיל גם ביין דשיתוף אינו אלא לשתף רשות החצרות שבמבוי ולא את רשות הבתים, וגם בפת שהיא חשובה יותר מיין.

שיתוף במקום עירוב- לר"מ צריך גם עירוב וגם שיתוף, ואם רק עירבו מותר לטלטל מחצר לחצר אבל למבוי אסור, ואם רק נשתתפו ולא עירבו בני חצר לעצמם לא מהני כדי שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות, אמנם אם בני כל חצר עירבו לעצמם ואח"כ נשתתפו במבוי, אע"פ שהחצרות לא עירבו זו עם זו מותר לטלטל מזו לזו בין דרך המבוי בין דרך פתחים, כיון שע"י השיתוף נעשו החצרות לחצר אחת. ולרבנן מספיק רק לערב או רק להשתתף. י"א שנחלקו אם שיתוף ביין מועיל לעירוב דמיגו דחזי למילית חיזי נמי לעירוב או לא, אבל בפת מודה ר"מ דמהני. להש"י איירי שעירבו בפת, וזה מועיל לשיתוף. וי"א שדווקא בפת נחלקו אם עירוב מועיל לשיתוף ואם שיתוף מועיל לעירוב, אבל ביין מודו רבנן דלא מהני דלא אמרינן מיגו.

ע"ב. פסק ההלכה- לרב הלכה כר"מ דדרשינן הכי בפירקא. לרב הונא מנהג כר"מ וכן מורים ליחיד הבא לימלך, אבל אין דורשים כן בפירקא. לריו"ח נהגו העם כר"מ אין מורים כן, אבל אם נהגו אין מוחים בהם.

מה מחלק את הדיורים להצריך עירוב

כמה אנשים שדרים בנפרד והחצר משותפת לכולם, צריכים לעשות עירוב חצרות כדי להתיר את הטלטול במקומות המשותפים או ממקום של אחד למקום של אחר, וכל דירה צריכה לתת חלק בעירוב. בסוגיה זו 'בואר מתי' כמה אנשים נחשבים כדירה אחת לדיונים הנ"ל, ומתי הם נחשבים כדיורים חלוקים.

ה' חבורות ששבתו בטרקלין אחד וחילקוהו

לחמשה, ולכולם יש פתח מהטרקלין לחצר והם צריכים לערב עם שאר בני החצר, לבית שמאי כל חבורה צריכה לתת חלק בעירוב דהוו להו כה' בתים, וה"ה שללא עירוב אסור להם להוציא מאחד לשני. ולבית הלל עירוב אחד מועיל לכולם דמחיצה כזו (כפי שיבואר

להלן) אינה נחשבת חילוק רשויות, וכן מותר להם להוציא מאחד לשני ללא עירוב, אמנם בזמן שמקצתם נמצאים בחדירים או בעליות אף לב"ה צריכים עירוב לכל חבורה וחבורה.

באיזה מחיצה נחלקו- ללישנא קמא דרב נחמן ב"ה מדברים שיש מסיפס (-מחיצה נמוכה של חתיכות עצים) ביניהם, אבל אם יש מחיצה עשרה מודו. וללישנא בתרא דרב נחמן נחלקו בין במסיפס ובין במחיצה עשרה. וי"א שהמחלוקת היא כשהמחיצות מגיעות לתקרה, אבל אם אין המחיצות מגיעות לתקרה מודו ב"ש שעירוב אחד לכולם אפילו אם יש בהם עשרה. וי"א שב"ה מדברים כשאין המחיצות מגיעות לתקרה, אבל במחיצות המגיעות לתקרה מודו ב"ה שצריכים עירוב לכל חבורה, וכן תנא בברייתא בשם רבי יהודה הסבר (וזה קושיא על הל"ק ועל הי"א הראשון), ולרב נחמן הלכה כר"ה הסבר.

ע"ב: ביאור אחר במחלוקת- בברייתא אחרת

איתא שנחלקו כשהם מניחים את העירוב בבית אחר, אבל אם העירוב של כל בני החצר הוא בטרקלין מודו ב"ש שמספיק עירוב אחד לכולם, ולפי זה אין המחלוקת של ב"ש וב"ה מה נחשב מחיצה, אלא ס"ל לב"ש שחמשה שעירבו יחד, והכא נמי הטרקלין מחברם אפילו ללא עירוב, ובאים לערב עם חצר אחרת, אם מניחים את העירוב בחצר השניה כל אחד צריך לתת חלק בעירוב, ואם מניחים את העירוב בחצרים ז"י בעירוב אחד לכולם.

וללישנא בתרא מבואר בברייתא שנחלקו כשהעירוב הוא בטרקלין, שאע"פ שהעירוב מונה ברשותם לב"ש צריכים עירוב לכל חבורה, אבל כשהם מניחים את העירוב בבית אחר, מודו ב"ה שצריכים עירוב לכל אחד, ולפי זה בין ב"ש ובין ב"ה סוברים שכמה שעירבו יחד ובאים לערב יחד עם אחרים כשמוליכים העירוב לשם צריכים עירוב לכל אחד ואחד.

היכן נחשבת דירתו של אדם לענין עירוב

כל אחד מדרי החצר צריך לתת חלק בעירוב חצרות. באופן גריל האדם אוכל וישן וכו' בביתו, הגמ' תבאר מה הדין כשאדם משוין רק במקצת הדיורים לאותו בית, האם הוא צריך לתת חלק בעירוב, ומאיך הוא כשהוא שייך לבית של אחר האם העירוב של בעל הבית מועיל עבורו. והגמ' מזכירה גם נ"מ בזה לענין מהיכן מודדים תחום אלפים אמה.

אחים שאוכלים אצל אביהם וכל אחד ישן בביתו והם ואביהם דרים עם אחרים בחצר אחת, במתני' איתא ששם הם מניחים את העירוב בבית אחר שבאותה חצר צריכים עירוב לכל אחד, ואם שכח אחד מהם ולא עירב צריך לבטל את רשותו, ואם העירוב מונח אצלם או שאין עמהם דיורים אחרים בחצר א"צ לערב. הגמ' אומרת שלרב דס"ל שמקום הדירה נקבע לפי מקום האכילה, איירי כשאוכלים בבתיהם ומקבלים פרס (-הוצאת מזונות, אבל האכילה אינה על שלחנם) מאביהם. עוד איתא בגמ' (ע"ג.) שאם חמשה עירבו ביניהם והם רוצים לערב עם חצר אחרת, מניחים את עירובם בחצר אחרת ודי בעירוב אחד לכולם, אבל אם יש עמהם דיורים צריך כל אחד לתת חלק בעירוב, דמיגו שהאחרים אסורים עליהם גם הם אסורים זה על זה, אבל שתי חצרות שיש פתח ביניהם וכל אחת עירבה לעצמה, או שבאחת דרים רק אב ובנו, ורוצים לערב יחד, כיון שבאחת אין מי שאסור עליהם אחד נעשה שליח עבור כולם.

מה נחשב דירה – מבואר בברייתא שמי שיש לו בית שער אכסדרא ומרפסת אינו אוסר, ומי שיש לו בית תבן בית בקר בית עצים בית האצרות אוסר. ולרבי יהודה רק "מקום דירה" אוסר, לרב כוונתו למקום פיתא, ולשמואל כוונתו למקום לינה.

ע"ג. הרועים והקייצים והבורגנים ושומרי פירות אם דרכם ללין בעיר במקום אכילתם הרי אלו כאנשי העיר ואע"פ שבנסיגת שבת היו בשדה יש להם אלפים אמה מכל רוח של העיר, ואם דרכם ללון בשדה יש להם אלפים אמה משם אע"פ שדרכם לאכול בעיר. הגמ' אומרת שבזה מודה רב שהולכים אחר מקום הלינה, כיון שאם יביאו פתם לשדה יעדיפו לאכול שם כיון שהם צריכים לשמור שם, שהרי הם ישינים שם כל הלילה.

נשים ועבדים המקבלים פרס מבעליהם – לר"י בן בתירא נשים המקבלות פרס מבעליהם וכל אהת יש לה דירה לבדה נמנו בחצר, אינן אוסרות, אבל עבדים המקבלים פרס מרביהם אוסרים כיון שאינם נמשכים אחריה. ולר"י בן בבא נשים אוסרות ועבדים אינם אוסרים דכתיב "ודניאל בתרע מלכא" שבכל מקום שהוא נמצא הוא נחשב בשער המלך.

תלמידים הסמוכים על שולחן רבם ודרים עמו בחצר א"צ לערב. ובני בי רב שאוכלים באכסניה ולנים בבית המדרש, מודדים תחום אלפים אמה מבית המדרש, דאנן סהדי שהיו מעדיפים לאכול שם, (משא"כ כל מניח עירוב אע"פ שהוא לן בביתו מודדים מעירובו מפני שהיה רוצה ללון במקום עירובו).

אב ובנו הרב ותלמידו נחשבים יחידים לענין שאם הם דרים בחצר פנימית, והחצר החיצונה עירבה לעצמה, אינם אוסרים עליה, דהם נחשבים רגל המותרת במקומה שאינה אוסרת שלא במקומה. ואין צריכים לערב כשאין עמהם דיורים אחרים, ומבוי שלהם נותר בלחי וקורה אע"פ שאין מבוי נותר בלחי וקורה עד שיהיו בתים וחצרות פתוחים לתוכו, זה נחשב שתי חצרות.

האם צריך גם עירוב וגם שיתוף

ע"ג: לרבנן א"צ גם עירוב וגם שיתוף, אבל שיטת ר"מ דבעינן גם עירוב וגם שיתוף, ולדבריו אם יש ה' חצרות שהם פתוחות גם זו לזו וגם למבוי, אם עירבו בחצרות גם מחצר לחצר ולא נשתתפו במבוי, מותרים בחצרות ואסורים במבוי, שהמבוי לחצרות הוא כמו חצר לבתים וכשם שללא עירוב אסור להוציא מהבית לחצר, כך ללא שיתוף אסור להוציא מהחצר למבוי, ולא אמרינן שכיון שהחצר והמבוי שניהם של רבים אין איסור. ואם נשתתפו ולא עירבו מותרים רק במבוי, ואם עירבו ונשתתפו מותרים בחצרות ובמבוי.

ואם שכח אחד מבני חצר ולא עירב אבל נשתתף במבוי, ולא ביטל את רשותו (אמנם ביטול רשות מועיל לר"מ גם במבוי), מותרים בחצרות ובמבוי, דטעמא דר"מ כדי שלא תשתכח תורת עירוב, והכא כיון שהרוב עירבו אין לחשוש לזה. ואם אחד מבני המבוי לא נשתתף מותרים בחצרות ואסורים במבוי.

רב וי"א רב כהנא לא גורס במתני' שהחצרות פתוחות זו לזו, אלא כל חצר עירבה לעצמה ומותרת בפני עצמה, ואין טעמו משום דשיתוף צריך להכניסו ולהוציאו דרך פתחים כל אחד מפתח חצרו למבוי ומהמבוי מוליכים אותו לחצר שהוא מונח בו, דאם מעבירים אותו דרך פתחים שבין החצרות אינו נראה כשיתוף מבוי,

ובאן רב חושש שמא יעבירו את השיתוף דרך פתחים שביניהם, שהרי בני חבורה שהיו מסובים בחצר וקידש עליהם היום הפת שעל השולחן מועילה לשיתוף אף שלא הוציאה דרך פתחים למבוי (דמקום השיתוף הוא בחצר, אבל לעירוב צריך בית, דעירוב הוא משום דירה וחצר אינה ראויה לדירה, ואם אכלו בבית זה מועיל משום עירוב), אלא טעמא דרב משום דס"ל שאין מבוי נותר בלחי וקורה עד שיהיו בתים וחצרות פתוחים לתוכו וכיון שמחבורים יחד ביניהם חשיב חצר אחת, ורק כשיש חצר אחת שאינה פתוחה לחדרותיה, או שתי שורות חצרות משני צידי המבוי, מועיל לחי וקורה. ורב לא סובר את הברייתא לעיל ע"ג. שמבוי של אב ובנו נותר בלחי וקורה.

איזה מבוי נותר בלחי וקורה

כדי לטלטל במבוי צריך לעשות שיתופי מבואות, אמנם מלבד זה צריך שיהיה למבוי מחיצות באופן שמותר לטלטל שם, ופרטי דין זה נתבארו בתחילת המסכת, וכאן מבואר איזה מבוי אפשר לעשות בו לחי וקורה כדי להתיר לטלטל שם.

ע"ד. שיטת רב שאין מבוי נותר בלחי וקורה עד שיהיו בתים וחצרות (-שתי חצרות שבכל אחת שתי בתים) פתוחים לתוכו.

לשמואל מספיק בית אחד ללא חצר וחצר אחת שבית אחר פתוח לה. ורבי אלעזר הקשה שהרי שמואל עצמו אמר שאין לנו בעירובין אלא כלשון משנתינו "שהמבוי לחצרות כחצר לבתים", והגמ' דנה אם שמואל חזר בו מחמת כך, והגמ' מביאה שהיה ויכוח על מבוי אחד ששמואל התירו ע"י לחי ורב ענן אסרו, והגמ' אומרת שי"ל ששמואל חזר בו והתיר משום שהיה שם חזן שהיה לן בבית הכנסת, ורב ענן אסר אחרי שהחזן לא היה שם, ושמואל לטעמיה דמקום לינה גורם, ואיבות בר אינה סבר שמקום פיתא גורם, ולדבריו סיבת התירו של שמואל אינו משום החזן.

לרבי יוחנן אף חורבה מכאן וחצר עם בית מכאן מהני, אבל לא חצר ושביל של כרמים, ורבי יוחנן לטעמיה דסבר כר"ש שגגות חצרות וקרפפות מותר לטלטל מזה לזה ומשל אחד לשל חבירו, בשבת כלים ששבתו בתוכם ולא אמרינן שכשם שלמטה הם חלוקים בדיוורם כך הם חלוקים למעלה, (אבל כלים ששבתו בבית אסור), וס"ל לרבי יוחנן שאכל בעירבו שבוה כלי הבית מצויים בחצר מותר, ולא גזרינן דילמא יוציא כלים מהבית לחצר ומשם לחצר אחרת (וכן סובר שמואל, אבל לרב אסור משום גזירה), ואף כאן לא גוזרים שמא יוציא כלים מהחצר לחורבה דרך המבוי, והם ב' רשויות שונות, ובמבוי לא נשתתפו שהרי חורבה אינו אוסרת, דרק מקום לינה או אכילה אוסר.

ע"ד: **מבוי שציזו אחד עכו"ם וציזו אחד ישראל** ובתי ישראל הפתוחים לרה"ר ולא למבוי יש ביניהם לבית הישראל חלונות, אין הישראלים האחרים מערבים עם הישראל דרך החלונות כדי לטלטל במבוי זה - להתיר להוציא את כליהם למבוי דרך פתחו של זה, וכן בחצר שפתוחים לתוכה בית ישראל ובית עכו"ם וחלונות של ישראל פתוחים לבית הישראל אינם יכולים לערב, (ונקט חלונות משום שאין דרך לעשות פתחים מבית לבית), דאין טעמו של רב משום שאין להתיר מבוי ע"י לחי וקורה אא"כ בתים וחצרות פתוחים לתוכו, אלא טעמא דרב משום שאסור לסייע ליחיד לדור עם נכרי כדי שלא ילמד ממעשיו, וכשלא יעירבו עימו ולא ישתמשו עימו במבוי הוא יפחד שמא ייהרגו הנכרי ויצא.

עירוב בשתי חצרות זו לפנים מזו

ב' חצרות הסמוכות זו לזו ויש ביניהם פתח עד י' אמות, או חלון בתוך י' טפחים לקרקע, יכולים לערב או כל חצר בפני עצמה או לערב יחד (כמבואר לקמן ע"ו). אמנם אם אחת החצרות היא פנימית והמעבר שלה לרה"ר הוא דרך החיצונה, לפעמים אם הפנימית לא עירבה היא אוסרת על החיצונה, וכדלהלן.

ע"ה. ג' השיטות בדין זה - שתי חצרות זו לפנים מזו והפנימית יוצאת לרה"ר דרך החיצונה, לת"ק רגל המותרת במקומה אינה אוסרת שלא במקומה, אבל רגל האסורה אוסרת. לר"ע אפי' רגל המותרת אוסרת. ולרבנן בתראי אף רגל האסורה אינה אוסרת. ולהלן יבוארו המקרים בזה ודיניהם לפי השיטות הנ"ל.

עירבה הפנימית ולא עירבה החיצונה או ששכח אחד מן החיצונה ולא עירב, לכו"ע הפנימית מותרת והחיצונה אסורה.

עירבה החיצונה ולא עירבה הפנימית או ששכח אחד מהפנימית ולא עירב, לת"ק ור"ע שתיים אסורות מפני שהפנימית אסורה במקומה ורגל האסורה במקומה אוסרת שלא במקומה, אבל לרבנן בתראי החיצונה מותרת, דאף רגל האסורה במקומה אינה אוסרת שלא במקומה.

עירבה זו לעצמה וזו לעצמה - לת"ק ולרבנן בתראי כל חצר מותרת בפני עצמה, מפני שרגל המותרת במקומה אינה אוסרת שלא במקומה, ולר"ע החיצונה אסורה מפני שרגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה, אמנם אם עשתה הפנימית **דקה** דלת קטנה וסילקה דריסת רגלה מהחיצונה אין הפנימית אוסרת על החיצונה.

ע"ה: **ואם שתי החצרות עירבו יחד ואחד שכח ולא עירב**, אם נתנו עירובם בחיצונה ושכח אחד בין מן הפנימית ובין מן החיצונה ולא עירב שתיהם אסורות, דאין הפנימית יכולה להסתלק מהחיצונה שהרי אין העירוב אצלה, ואם נתנו עירובם בפנימית ושכח אחד מן הפנימית ולא עירב שתיהם אסורות, ואם שכח אחד מן החיצונה, לר"ע שתיהם אסורות מפני שהעירוב מרגיל את החיצונה לפנימית, ואם ביטלה החיצונה רשותה בפנימית הפנימית מותרת, ולרבנן אין ביטול רשות מחצר לחצר, אמנם הפנימית מותרת משום דאדאד דשא סוגרת הדלת ומשתמשא ואהא דעירוב מרגילה בפנימית אמרה לחיצונה לתקוני שיתפתיך ולא לעוותי. (ומחלוקת שמואל ורבי יוחנן (ס"ו) לענין ביטול רשות מחצר לחצר אינה תלויה במחלוקת זו, דיי"ל שדווקא כאן מועיל לר"ע ביטול רשות מחצר לחצר כיון שאחת אוסרת על השניה ע"י הרגל העיבור, ומאידיך י"ל שדווקא כאן לרבנן אין ביטול רשות מחצר לחצר כיון שעד שנבטל רשותה הרי היא אוסרת עליה, משא"כ בב' חצרות ופתח ביניהם אינם אוסרות זו על זו).

שתי חצרות של יחידים זו לפנים מזו אינם צריכים לערב לרבנן, אבל לר"ע הפנימי אוסר על החיצונה. ואם היו שנים בפנימית ואחד בחיצונה אסורים, ואם היו שנים בחיצונה ואחד בפנימית, לרב יוסף אסורים שמא יבואו להתיר כשיש שנים בפנימית ואחד בחיצונה. ולשמואל מותרים, מפני שמי שיודע שבפנימית דר ישראל אחד יודע שאחד אינו אוסר, ומי שאינו יודע שדר שם יחיד יחשוב שהפנימיים עירבו, אמנם אם היהדר נכרי בפנימית ושני

ישראלים בחיצונה הוא אוסר על החיצונה, דנכרי הרי הוא כרבים, דאם הנכרי היה משכיר רשותו זה היה מתפרסם, ויש לחוש שמי שלא יודע שנכרי יחיד דר לבד בפנימית יחשוב שאין דריסת הרגל אוסרת, אי נמי יסבור שעירוב של פנימיים וחיצוניים מועיל בלי שכירות.

י' בתים זה לפנים מזה ורק הבית החיצוני פתוח לחצר, וכל השאר עוברים מבית לבית עד שיצאים לחצר, לשמואל רק הפנימי צריך לערב, כיון שבית שער א"צ לערב וכל בית משמש בית שער לאלו הפנימיים יותר, ובית שער דיחיד שמיה בית שער. ולרבי יוחנן גם הבית הפנימי השני צריך לערב, דבית שער דיחיד לא שמיה בית שער.

ע"ו. שתי חצרות וג' בתים ביניהם- בני ב' החצרות מניחים את עירובם באמצעי, וממילא החיצוניים אינם צריכים עירוב כי נעשו בית שער, והאמצעי א"צ לתת עירוב שהרי בית שמניחים בו עירוב א"צ לתת חלק בעירוב.

ב' חצרות וב' בתים ביניהם וכל חצר רוצה לערב בפני עצמה, ובני כל חצר הניחו עירובם בבית הסמוך לחצר השניה, לא הוי עירוב, דאם הבית שנתנו בו את העירוב הוא בית, אסור לבני החצר השניה לטלטל לשם שהרי בית זה מפקסין בין החצר לעירוב כיון שהוא לא עירב עמהם, ואם הבית שנתנו בו את העירוב נחשב כבית שער, המניח עירובו בבית שער אינו עירוב, ולא אמרינן שכלפי החצר שעירבה באותו בית דינו כבית, וכלפי החצר השניה דינו כבית שער.

אחד שעירב לשנים לאחד מבעוד יום ולאחד בין השמשות, והעירוב הראשון נאכל בין השמשות והשני משתחשך, שניהם קנו עירוב, דכיון שבין השמשות זה ספק, שניהם קנו עירוב מספק דעירוב דרבנן וספק דרבנן לקולא, ולא מינכרא הסתירה, משא"כ במקרה הקודם דמינכרא מילתא ואין לעשות מילתא דרבנן כחוכא. לרש"י אחד שעירב לשנים איירי בעירוב תחומין.

חלון

מתי ב' חצרות נחשבות לחצר אחת

בני כמה בתים הפתוחים לחצר שרוצים לטלטל מהבית לחצר, צריכים כולם להניח יחד עירוב חצרות, ואם לאחד אין חלק בעירוב הרי הוא אוסר על כולם. ואם יש חצר נוספת הסמוכה לאותה חצר ויש כותל ביניהם, אם הכותל הוא סתום וגובהו י' טפחים הרי הם כשתי חצרות שונות, אולם באופן שיש חלון או פירצה בכותל או שאינו גבוה י', לפעמים יכולים לערב יחד או בנפרד, ולפעמים חייבים לערב יחד, וכדלהלן.

חלון שבין ב' חצרות אם הוא ארבעה על ארבעה ומוקצתו אפילו משהו בתוך עשרה לקרקע, יכולים שתי החצרות לערב כל אחת בפני עצמה ואסורים זו עם זו, או לערב יחד עירוב אחד שיתנו בני חצר אחת את עירובם בחצר השניה, אבל אם החלון הוא פחות מד' טפחים דאין בו שיעור פתח, (לרשב"ג דס"ל שכל פחות מד' טפחים הוי כלבדו, וי"ל שגם לרבנן לא חשיב פתח בפחות מד' טפחים על ד' טפחים), או שהוא בגובה למעלה מיו' טפחים דבזה אפילו אם כל הכותל פתוח למעלה מיו' טפחים הוי מוחיצה, אינם יכולים לערב יחד ולטלטל מזו לזו דרך ראש הכותל או החלון או דרך חורים וסדקים, אלא כל אחת מערבת בפני עצמה.

חלון עגול צריך שיהיה בהקפו כ"ד טפחים, ושניים ומשהו מאורך הקפו יהיו בתוך י', דבאופן זה יהיה בתוכו ריבוע של ד' על ד', ומשהו מאותו ריבוע יהיה בתוך י', כיון שדייני דקיסרי אמרו שריבוע ד' על ד' הוא ט"ז, וריבוע שבתוך עיגול הקף העיגול הוא גדול בחצי מהקף הריבוע, (ועיגול שבתוך ריבוע הוא קטן ברבע מהקף הריבוע).

ע"ו: חלון שבין ב' בתים אם הוא ארבעה על ארבעה מערבים שנים ואם רצו מערבים אחד אפי' אם החלון הוא למעלה מעשרה, דביאת כמאן דמליא דמי. ולפי זה הא דאיתא בברייתא שאין חילוק בין חלון שבין ב' חצרות לחלון שבין ב' בתים או עליות או גגות (לרבנן דס"ל שאסור לטלטל מגג לגג, דכשם שדיורים חלוקים למטה כך חלוקים למעלה) או חדרים, היינו לענין שיהיה החלון ד' על ד', אבל א"צ בבית שיהיה החלון בתוך י'.

לול הפתוח מן הבית לעליה (-פתח בקרקעית העליה שפתוח לבית) א"צ אפי' סולם עראי כדי שיוכלו לערב יחד, דגם באמצע אומרים דביאת כמאן דמליא דמי.

באיזה אופן כותל אינו מפריד בין ב' חצרות-

ב' חצרות שהכותל שביניהם גבוה י' ורוחב ד', אין ב' החצרות יכולים לערב יחד, ומותר לבני כל חצר לעלות ולאכול פירות שהיו בראשו, אבל אסור להעלות לשם פירות מהחצר או להוריד משם פירות לחצרו דראש הכותל נחשב לרשות בפני עצמו.

ואם אין הכותל רחב ד', לענין מחיצה בכל דהו הוי מחיצה ואין יכולים לערב יחד, ולענין טלטול בראש הכותל, לרב אורי ב' הרשויות שולט בראש הכותל דכיון שאינו חשוב בפני עצמו הוא בטל לשני החצרות, ואסור להיזי בו אפי' כמלאו נימא דכל חצר אוסרת על השניה, ולריו"ח מותר אף להעלות אליו מהחצר וה"ה דמורידין, דמקום פטור הוא, ובלבד שלא יעבירו מחצר לחצר, (כמו שבמקום שאין בו רוחב ד' והוא עומד בין רה"י לרה"ר, ויש לו הכר כגון שהוא גבוה ג' מן הארץ, שהוא מקום פטור (דרק בד' טפחים הוי כרמלית), מותר לכתף עליו לבני רה"ר ולבני רה"י, ובלבד שלא יעבירו מרשות לרשות (מדרבנן, דמדאורייתא אינו חייב אלא שעקק מרשות אחת והניח ברשות אחרת), ורב ג"כ מודה שכן הדין ברשויות דאורייתא, אלא דס"ל שברשויות דרבנן (-אסור לטלטל מחצר לחצר) חכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה).

ואם הכותל נפרץ, אם הפירצה היא עד י' אמות יכולים לערב יחד או כל חצר בפני עצמה, אבל אם נפרץ הכותל יותר מו' אמות צריכים לערב יחד, ואם כל אחת עירבה בפני עצמה הוו בני חצר שנתחלקו בעירובם שאלו אוסרים על אלו.

ע"ז. ואם צד אחד של הכותל גבוה עשרה וציצדו השני שוה לארץ (כל שאינו גבוה י' קרי ליה שוה לארץ), מותר לטלטל אליו וממנו לזה ששוה לארץ ולשני אסור, דכל שלזה בנחת ולזה בקשה נותנים אותו לזה שתשמישו בנחת. וכן הדין בחריץ המכדיל בין החצרות לכל האורך (דחריץ הוא מוחיצה גמורה). וצריכא (דחריץ תשמישו בעומק ופחות משתמשים בו, ומאידיך כותל בעיתא תשמישיתא מפני שהחפצים נופלים משם).

מיעט את הכותל ע"י שעקק חוליא מראשו, אם המיעוט רחב ד' מותר להשתמש בכל הכותל, ואם אין רחב ד' אין משתמש אלא כנגד המיעוט דכיון שאינו רחב ד' אינו רשות בפני עצמה. ואם עשה למטה סמוך

לכותל תל עפר או איצטבא, אם יש בו רוחב ד' הוי מיעוט, ומותר להשתמש בכל הכותל, ואם אין בו רוחב ד' לא הוי מיעוט.

כפה ספל על פיו וחיברו בקרקע באופן שצריך מרא וחצינא כדי להוציאו, הוי מיעוט, אבל אם יכול להוציאו בלא מרא וחצינא, אינו ממועט, כיון שמותר להוציאו מן הקרקע אף שיש לו אוגנים ומזיז העפר שעליהם, כדתניא שהטומן פגה (-תאנה בוסר) בתבן שהוא מוקצה כדי שתתבשל, והתבן מוקצה באופן שהקצתו לליבון לבנים, וחררה שהטמינה מאתמול בגחלים ועכשיו כבו (דאם לא כבו הרי כשמוציאו הוא מכבה את התחתונות ומבעיר את העליונות), והם מוקצה, מותר להוציאם אם מקצתם מגולים (רק לענין שבת בעינן מקצת עליו מגולים), וכן תניא שלפת וצונן שחתת הגפן ומקצת העלים מגולים, אין בזה משום כלאים ומעשר ושביעית ומותר ליטול אותם בשבת.

ע"ז: סולם המצרי שהוא קטן, וקל ליטלו משם, אינו ממועט, והיינו כשאין לו ד' חווקים (-שליבות), וסולם הצורי ממועט, ואע"פ שכל דבר הניטל בשבת אינו ממועט, כובדו קובעו, (וכן חתיכות דקלים שבבבל נחשבים קבועים מחמת כובדם אע"ג דתורת כלי עליהם כיון שהם ראויים לשיבה והם ניטלים בשבת, וסולמות שבבבל י"א שצריך לקבועם, ואין שגם הם נחשבים קבועים מחמת כובדם. ע"ח.).

הניח ב' סולמות משני צידי הגדר, אם אין ביניהם ג' טפחים, או שרוחב הגדר ד' טפחים שנה ללכת על הכותל יכולים ב' החצרות לערב יחד.

בנה איצטבא על גב איצטבא אם יש בתחתונה ד' טפחים אורך, ואין משם י' טפחים עד ראש הכותל, דדל עלינה מהכא, או שיש רק בעליונה ד"ט אבל אין בינה לבין התחתונה ג' טפחים ששניהם נחשבים לאחד, הוי מיעוט, אבל אם יש ביניהם ג"ט הוי מיעוט באורח שאינו מיעוט. וכן בסולם אם יש במדרגה התחתונה ד"ט, או שיש בעליונה ד"ט ואין בין השליבות ג"ט, הוי מיעוט.

ע"ח. יזי שיש בו ד"ט על ד"ט, והשעין עליו סולם כל שהוא, הוי מיעוט, דהוי כדבר אחד, וכגון שאין שליבות הסולם ורוקים ג"ט מזו לזה, אבל אם הסולם אינו על הזיז אלא סמוך לו, אינו ממועט כיון שהזיז מובדל הרבה מן הקרקע. והא דדי בזיז אחד זה דווקא בכותל עד י"ט טפחים, אבל כותל כ' צריך ב' יזיזים להתירו, והוא שהעמידם זה שלא כנגד זה כדי שיוכל להעמיד סולם מהראשון לשני.

מיעוט בעמוד ברה"ר - עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' שדינו כרשות היחיד שהנוטל ממנו והנותן על גביו חייב, ונעץ בו בראשו יתד כל שהוא מיעוט לרוחב העמוד מד' טפחים וביטלו תמורת רה"י, לרב אדא בר אהבה דווקא אם היתד גבוה ג' הוי מיעוט דאי לאו הכי הוא נחשב כגג העמוד, ולאב"י ורבא אע"פ שאין גבוה ג' הוי מיעוט, כיון שזה מפריע להשתמש בעמוד, ולרב אפי' גבוה יותר מג' אינו ממועט, כיון שיכול להשתמש על היתד ע"י שיתלה עליו משהו, וזה נחשב חלק מהתשמיש של העמוד, ואפי' מיילאהו כולו ביתדות אינו ממועט כיון שיכול להניח עליהם קרש או בגד, וכדמצנינו שבור וחוליתו מצטרפים לעשרה להחשיב את החלל להרי"י, וכן חלל הבור ועיבי הקף החוליה מצטרפים לרוחב ארבעה לחייב את הנוטל מהחוליה והנותן על גבה, אע"פ שחלל הבור אינו ראוי לשמוש אא"כ מניח עליו איזה דבר.

מיעוט ע"י סולם- כותל י' טפחים לשמואל צריך סולם גבוהה ד' טפחים כדי להתירו, מפני שצריך להטות את הסולם ד' טפחים, דאם הסולם זקוף אין נח לעלות עליו, ולרבי יוסף ד' ב"ג ומשהו דכל שנינו רחוק טפח מראש הכותל מבני, ולבאיי י"א ומשהו דכל פחות משלשה כלבדו דמי. (וצריך למשוך רגלי הסולם ד' טפחים מן הכותל). ורב קיבל מרבותיו שגם סולם זקוף ממוטט, ועל כן לרב הונא בריה דרבי יהושע די בסולם ז' ומשהו.

הניח סולם כל שהוא מכאן ומכאן ואין רוחב ב' טפחים לא בזה ולא בזה, והניח **קשים באמצע** במקום שליבות, אינו ממוטט, כיון שא"א לעלות על הקש ובסתמא עולים באמצע הסולם, אבל אם הסולם באמצע והקש בצדדים הוי מיעוט, דהקשים ראוים לאחוז בהם ביזו ולעלות.

ע"ח: חקק בכותל להשלים רוחב שליבות הסולם לד' טפחים, די שחקוק עד גובה י"ט שזה שיעור פתח, אע"פ שהכותל גבוה הרבה, שהרי הסולם מגיע לראש הכותל, כיון שגם לעלות בסולם ורק צריך להשלים רוחב ד"ט לשיעור פתח, אבל אם חקק בכותל ברוחב ד' טפחים ואין שם סולם, צריך לחקוק מלוא קומת הכותל.

אילן שעשאו סולם- הגמ' דנה אם עשה סולם מאילן מחובר הוי מיעוט, ד"ל שגם לרבי דס"ל שהמניח עירוב תחומין באילן הוי עירוב הכא לא הוי מיעוט, דהא טעמא דרבי משום דדבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בבין השמשות, והכא צריך שיהיה פתח הראוי לשימוש לכל היום, ומאידיך י"ל שאף לרבנן שיעירוב תחומין באילן אין מועיל, שאני הכא דפתח הוא להתיר להשתמש דרך חורים ואריא דאיסור שבות דרביע עליה. וכן יש לדון באילן אשירה (-שעובדים אותו, שהוא אסור בהנאה), די"ל שגם לרבי יהודה שמכשיר עירוב תחומין שנמצא בקבר אע"פ שקבר אסור בהנאה הכא לא הוי פתח, דדווקא התם ס"ל דמותר לקנות בית באיסורי הנאה כיון שאחר שחל העירוב לא ינחא ליה שהפתח תישמר ונמצא שלא נהנה מחקבו, דאין מערבים אלא לדבר מצוה ומצוות לאו להנות ניתנו, משא"כ בעירוב חצרות שמערב להנאתו, ומאידיך י"ל שגם לרבנן דעירוב תחומין בקבר פסול הכא הוי פתח, דפתח הוא והחצרות מחוברים על ידו ואריא רביע עליה. שיטת רבה שסתם אילן הוי פתח, אמנם אילן אשירה אינו רבה, שיטת רבי יוחנן שאילן אינו פתח ואשירה הוי פתח. לרב נחמן בן יצחק סתם אילן תלוי במחלוקת רבי ורבנן אם עירוב באילן מועיל, ודין אשירה תלוי במחלוקת ר"י ורבנן אם עירוב בקבר מועיל.

חריץ שבין ב' חצרות לאורך כל החצר אם הוא עמוק י' ורחב ד' טפחים (דבפחות מזה נח לדלג מעליו) מערבים שנים ואין מערבים אחד, אפילו אם החריץ מלא קש או תבן כיון שסופו ליטלם, אמנם אם ביטל את הקש והתבן ואמר שלא יטלם משם, הוי כקרקע, ומערבים אחד. ואם מילא את החריץ בעפר או צרורות, במתני' תנא דבטל ומערבים אחד, ומאידיך לענין טומאה איתא באהלת שאם מילא בית בעפר או צרורות ויש בבית טומאת מות, רק אם ביטלם הם בטלים לבית לענין שאם אחר הביטול אין שם חלל טפח הטומאה בוקעת ועולה עד לרקיע. לרב אסי תמנ"ג כרבי יוסי דס"ל שסתם עפר שאין ידוע אם יטלו משם בטל וא"צ לבטלו (וכן הדין תבתן שאנו יודעים שאין עתיד לפנותו אבל לא ביטלו בפירוש, אבל עפר שעתיד לפנותו דינו כסתם תבן שאינו בטל. ולרב הונא בריה דרבי יהושע אף למ"ד שלענין טומאה צריך לבטל עפר, לענין שבת א"צ לבטלו, דבשבת אדם מובטל אפילו ארנקי וכן עפר אינו ניטל, אבל תבן וקש ניטלים למאכל בהמה. ולרב אשי שאני עפר בחריץ שכיון שזה עומד לסתום בטל בסתמא, משא"כ עפר בבית.

ע"ט. מתי נסר הוי חיבור-

חריץ שבין ב' חצרות שנתן עליו נסר שהוא רחב ד"ט והז כעין גשר, מערבים שנים ואם יצרו מערבים אחד דהוי כפתח, וכן הדין אם נתן את הנסר לאורך החריץ, ובהז

אפילו אם הנסר רחב כל שהוא דורך ד' טפחים מהני אם מיעט את החריץ מרוחב ד"ט.

ב' גוזזטראות (-נסרים הבולטים מכותל העליה) שהם זו כנגד זו (-זו ליד זו), ויש ביניהם נסר רחב ד"ט, מערבים שנים ואם יצרו מערבים אחד, אבל בפחות מד' טפחים מערבים שטים, ואם שתי הגוזזטראות אינם זו כנגד זו אלא אחת בולטת לרה"י יותר מהשניה, או שאחת מהם גבוהה מהשניה ויש ביניהם מרחק ג' טפחים, מערבים שנים ואין מערבים אחד.

מתבן שבין ב' חצרות אם גבוה י' מערבים שנים ואין מערבים אחד, (ואף היכא שהתבן אינו מבוטל לבית, מ"מ הוי מחיצה, כדמצינו שאפשר להקיף מקום ע"י כלי בהמה), ומותר לבני שתי החצרות להאכיל לבהמתם מהמתבן (באופן שיעמוד בפני בהמתו שלא תלך אלא לשם כדי שתאכל, שהרי אף שמותר להעמיד בהמתו בפני עשבים מחוברים, ואין חוששים שיעקרו בידיים, דהא חמיר עליה איסור שבת, מ"מ אסור להעמיד בהמתו בפני מוקצה שמו יבוא ליטול בידיים, דאיסור דרבנן לא חמיר עליה), ולא ישיעוין שיתמטע התבן מי' טפחים, כיון שרק אם נתמטע ברוחב יותר מ'י' אמות אין מערבים שניים, ואין בהמה ממוטטת כ"כ הרבה בשבת אחת, אבל אסור לקחת לכלי ולהאכילה שמו יקח הרבה ויתמטע מאשר ויטלטל בחצר האסורה. וי"ל דאסור ממש שזה מוקצה מאתמול למחיצה זו. ואם נתמטע התבן בחול מ'י' טפחים על פני כל החצר או במשך יותר מ'י' אמות, מערבים אחד ואין מערבים שנים.

אמנם בבית שבין ב' חצרות ומילאהו תבן, מותר אף לקחת לכלי ולהאכיל לבהמתו, דבבית ניכר אם נתמטע התבן, (ואם נתמטע התבן מי' טפחים שניהם אסורין, וז"למ' שהתבן אסור משום מוקצה, למעלה מ"י"ט מותר כיון שזה לא נצרך למחיצה), ואם דיורים הבאים בשבת אינם אוסרים כיון שהשבת כבר הותרה, והכא אמר לא היו דיורים אלו שולטים מן התבן ולהא, (זה מחלוקת לעי י"ז לגבי שיירה נשתנה בבקעה), איירי שנתמטע התבן מערב שבת, ואם אחד נעל את ביתו דגלי דעתיה דאסילק מהכא והיינו ביטול, או ביטל את רשותו, הוא אסור וחבירו מותר, וללישנא בתרא צריך לנעול וגם לבטל, דכיון דדש ביה אתי לטלטולי, אבל חבירו מותר בלי נעילה. ואם חזר השני וביטל רשותו בשבילו אסור, הדין חוזרים ומבטלים), ואם הביט גבוה הרבה ואין התבן מגיע לתקרה, הדין תלוי בפלוגתא אם מחיצות שאין מגיעות לתקרה שמן מחיצות, ולמ"ד אין שמם מחיצות מותר דווקא כשאין בין התבן לתקרה ג' פסחים, לבאיי איירי בבית גבוה י"ג חסר משהו, ולרב הונא בריה דרבי יהושע אף בבית גבוה י"ט אם התבן גבוה ז' ומשהו מהני, דכל פחות משלשה הוי כלבדו.

ע"ט: גוב (-בזו) **של תבן שבין תחומי שבת**, כל עיר נוטלת ממוה שבתחומה, ואין חוששים שישלול ממה שמחוץ לתחום, אף לר"ע שתחומין דאורייתא.

צורת עשית שיתופי מבואות

מבוי שפתוחות לו כמה חצרות אסור להוציא אליו או מנמו ללא שישתתפל מן בני המבוי יחד דברד מאכל. והלחן יבואר אף זוכים למכא במאכל היתון לשיטתו. ואםא אשה יכולה לערב שלא מדעת בעלה, ומה שיעור המאכל הנצרך לשיטתו.

כיצד מזכים את המאכל לכולם- אם נוטל משל כל בני המבוי, מספיק שיוודיע להם שהרי המקפיד על עירובו שיאכל אותו חבירו לא הוי עירוב, ואם מביא חבית (של יין או פירות וכדומה) משלו א"צ להודיע, דזכין לאדם שלא בפניו, מזכה אותה לכל בני המבוי ע"י הגבהה טפח דכל כמה שהיא מונחת ברשותו לא הוי זכיה, ואומר הרי זו לכל בני מבוי, ויכול לזכות ע"י בנו ובתו הגדולים, או עבדו ושפחתו העברים, ועל ידי אשתו, ואומר להם שיקבלו ויזכו בה לשם כל בני מבוי. אבל לא ע"י בנו ובתו הקטנים ועבדו ושפחתו הכנענים מפני שידם כידו ולא זכיה היא.

המקדש אם טעם מלא לוגמיו יצא ואם לאו לא יצא.

עושים מדורה לחיה בשבת וכן לחולה ואפ"י הקיז דם ונצטנן ואפ"י בתקפות תמזו.

פ. איזו אשירה שהיא מוחזקת בכך אע"פ שלא ראינו שעבדו לה, כל שכומרים שומרים אותה ואין טועמים מפירותיה, ושמואל אמר דווקא כששומרים את הפירות לעשות מהם שיכיר ליום אידם, וכן הלכה.

זיכוי בעירוב ובשיתוף- לרב בשיתוף א"צ לזכות דכיון דאסר עליה גמר ומקני, (אמנם יש בזה מחלוקת תנאים), ובעירוב תחומין צריך דכיון דלא אסר עליה לא גמר ומקני. ולשמואל בעירוב תחומין א"צ כיון שאינו קונה רשות אחרים, אי נמי כיון שאין מערבים אלא לדבר מצוה גמור ומקני, ועוד כיון שצירובי תחומין מדעתה האמירה צא ועבר לו היה זכירה, ובשיתוף צריך דס"ל עירוב משום קנין, ואף אם עירוב משום דירה צריך לזכות כדי לקנות דירה בבית חבירו. ומעשה בכלתו של רבי אושעיא שהלכה לבית המרחץ ועירבה לה המותרה משלה ולא זיכתה לה עירוב תחומין, ואסר רבי חייא, ורבי ישמעאל ברבי יוסי התיר, דכל שיש לך להקל בעירובין הקל, ולהלכה צריך לזכות בעירוב תחומין וחצרות ובשיתופי מבואות. וכן בעירוב תבשילין צריך לזכות.

שכירות או שיתוף ע"י אשה נשואה- אם הגוי אינו מסכים להשכיר רשותו אפשר לשכור מאשתו, כשם שלשמואל אשתו של אדם מערבת שלא מדעת בעלה, והיינו דווקא כשואו אסור עליהם והיינו ברגיל לצאת דרך החצר, אבל כשאינו אסור שיש לו פתח אחר אין אשתו מערבת שלא מדעתו, וכן בשיתופי מבואות אחד מבני מבוי שרגיל להשתתף עם בני המבוי ולא נשתתף ומוותו לאסור עליהם, בני המבוי נכנסים לתוך ביתו ונוטלים שיתופם ממנו מדעת אשתו, ומשל אשתו, והא דמצינו שכופין לעשות לחי וקורה למבוי, יש מזה סייעתא לשמואל, או דינמא דשאני מבוי דליכא מחיצות וכופים אותו בשביל שמירת המבוי ולא בשביל להתיר טלטול, או דב"ד שאני.

פ: לחי וקורה אשירה- לרב חייא בר אשי עושים לחי מעצה אשירה דאין שיעור להחבו ועיבו, אבל קורה שצריכה טפח כדי לקבל אריח וצריכה לחיות בריאה כדי לקבל אריח לא, דכתותי מיכתת שיעורא, דכיון דבעיא שריפה דכתבי "ואשריהם תשרפון באש" הוי כשרופה, ולרבי שמעון בן לקיש עושין לחי וקורה מעצה אשירה.

שיעור שיתוף- אם הם מועטים כגורגרת לכל אחד, ואם הם מרובים והיינו י"ח בני אדם או יותר, די במזון ב' סעודות לכולם, והוא שיעור י"ח גורגרות.

נתמטט האוכל של העירוב משיעורו, אם מזכה להם מאותו המין, אפי' אם כלה המין לגמרי א"צ להודיע שהרי כולם נתרצו מתחילה, ואם מזכה ממין אחר, ללישנא קמא צריך להודיע אפי' אם לא כלה לגמרי, וללישנא בתרא דווקא בכלה צריך להודיע, ולרבי יוסי אם היה בעירוב כשיעורו נתמטט א"צ להודיע שנים, דלא אמרו לערב בחצרות אלא כדי שלא לשכח תורת עירובי חצרות מהתניןקות.

נתוספו עליהם דיורים מוסיף ומזכה וצריך להודיע היכא שמערב משלהם, ולרבי יהודה א"צ להודיע, ורק בעירובי תחומין צריך להודיע שמוא לא נח לו להפסיד בצד השני. לרב חסדא לת"ק צריך להודיע אפילו בחצר הפתוחה למבוי אחד אע"פ שהוא יכול לערב דווקא עם מבוי זה, ור"י בא תחלוק, והלכה כר"י. (ולרבי יהושע בן לוי (פ"א): כל מקום שאמר ר"י במתני' אימיתי או במה הוא בא לפרש, ולכו"ע רק בחצר שבין ב' מבואות צריך להודיע. (ולרבי יוחנן אימיתי לפרש ובמה לחלוק).

עירוב בפת

פ"א. האם מערבים דווקא בפת- במתני' איתא שר"א מערבים ומשתתפים בכל דבר חוץ ממים ומלח, ולרבי יהושע מערבים דווקא בככר. רבה מבאר שר"א מערבים בכל דבר אפילו בין ופירות. ולרבי יהושע מערבים דווקא בפת והיינו בחצרות, אבל בתחומין יהושע רבי יהושע שמעריבים בכל דבר כיון דליכא למיחש לאיבה. ולרבה בר בר

חנה גם ר"א מודה שאין מערבים עירובי חצרות אלא בפת, אלא דס"ל שיכולים לערב בכל מיני פת.

האם צריך פת שלימה – לרבי יהושע אין מערבים אלא בשלימה, ואפי' קטנה כאיסור אם יש ככרות בשיעור כנריות לכל אחד, אבל פרוסה אפי' מאפה סאה שעשה מסאס כבר אחת וגטל מעט אין מערבים בה משום איבה, שיאמר אחד אני נותן שלימה ואתה פרוסה ויבואו לידי מחלוקת, (ואפילו אם עירבו כולם בפרוסה לא, שמוא יחזור דבר לקלקולו).

ככר החסרה מעט – ככר שניטל ממנה כדי דימועה שנפלה תרומה לחולין ועשו ממנה ככר זו ונטלו ממנה אחד מנאה כדי לתקנה, או שניטל ממנה כדי הפרשת חלה של נחתום (ששיעורה אחד מנ"ח וכיון שזה מעט אין זה נחשב חסרון, דזהו תיקונה, וכן הדין באשה שעושה למכור בשוק), אבל אם ניטל ממנה כדי הפרשה בחלת בעה"ב (ששיעורה אחד מנ"ד אפילו בעושה עיסה למשתה בנו) אין מערבים בה.

ככר שנפרסה ותפר את הפרוסות בקיסם והיא נראית שלימה, אם ניכר תפרה – מקום התפירה אין מערבים בה, ואם אינו ניכר מערבים בה.

מיני פת – פת אורז מערבים בה. פת דוחן נחלקו בדעת שמואל אם מערבים בה. פת עדשים מערבים בה. פת של כמה מינים אין מערבים בה, דכתיב "ואתה קח לך חיטים ושעורים ופול ועדשים ודוחן וכוסמים וכו'" ואין זה לחם דכתיב "ולחם אנשים לא תאכל". וכן פת הצלויה בצואת אדם אין מערבים בה, דכתיב "והיא בגללי צאת האדם תענה לעיניהם", והא דכתיב "ועוגת שעורים תאכלנה" היינו שיאכלנה לשיעורים במשקל כדרך רעבון ולא לשבוע, וי"מ שיעשנה בעריבת שעורים שאינו יפה כעריבת חיטים.

פ"א: זכיה בעירוב בכסף – לר"א נותן אדם מעה לחנוני ולנחתום כדי שיזכה לו עירוב, שאם יבואו חבריו לקנות יין עבור שיתופי מבואות או פת עבור עירובי חצרות יהיה לו חלק בזה, ואע"פ שלא משך, עשאוהו כד' פרקים בשנה, שהדין בהם שאם מחייבים את הטבח לשחוט בהמה אפילו אם יש ללוקח בה רק חלק קטן (ואם מת השור הפסיד הלוקח את חלקו, ובשאר ימות השנה אין מחייבים אותו לשחוט, ואם מת השור הפסיד המוכר), וביאר בזה רבי יוחנן דמדון תורה מעות קונות (דיבפדיה מן ההקדש כתיב "ונתן הכסף וקם לו") וק"ו ללוקח מן ההדיוט, ותיקנו שרק משיכה תקנה גזירה שאם יאמר לו נשרפו חיטך שנתת לי מעות עליהם בעליה, ואחר שתיקנו שהם ברישות מוכר יטרח המוכר להצילם, ובימים אלו העמידו דבריהם על דין תורה, ואף כאן מפני תיקון שבת העמידו דבריהם על דין תורה, (ורב שמואל בר יצחק אמר שבד' ערבי יו"ט איירי בזיכה לו ע"י אחר ולא עשאו שליח, ורק בימים אלו זכות

הוא לו להוציא מעות ולקנות בשר). ולחכמים לא מועיל לתת מעות לחנוני ולנחתום ולומר זכו לי, לרש"י הטעם משום שזכו זה לשון קנין ולא לשון שליחות, ומעות לא קונות ללא משיכה, וממילא אף אם החנוני מזכה לו יחד עם כולם לא מהני, דכוונת החנוני שע"י ההקנאה הוא יזכה במעות, ובאמת החנוני לא זוכה במעות, דכיון שמעות אינם קונות לא סמכה דעתיה דלוקח ואין דעתו להקנותם לחנוני, ונמצא מערב לא במעותיו שלא מדעתו. אמנם אם נתן מעות לבעל הבית זה מועיל לערוב, שכיון שאין בעה"ב גריל למכור ככרות אין כוונתו הנותן אלא לעשותו שליח, ואף בחנוני ונחתום אם אמר להם ערבו לי שזה לשון שליחות, וסמכה דעתיה דקיימא לו יחדוק שליח עושה שליחותו, שליח שוויה ומהני, וכן בנתן כלי (– קנין סודר) מהני לעירוב.

כל מקום ששנה רבי יהודה בעירובין הלכה כמותו, ודווקא בידי קנית עירוב אבל במחיצות (מבוי שניטלו קורותיו או לחייו שר"י מתייר באותה שבת) לא.

פ"ב. פסול משחק בקוביא לעדות – לת"ק המשחק בקוביא, ומלוה בריבית, ומפריחי יונים שמי שיונתו מגיעה אחרונה נותן מעות לחבירו), וסוחר"י שביעית דעבר על "לאכלה" ולא לסחורה משום חמדת ממון והוא רשע והתורה אמרה "אל תשת רשע עדי", ועבדים פסולים לעדות, כיון שהוא גזלן מדבריהם, דאסמכתא לא קניא. ור"י מפרש דברי חכמים שאינו פסול אלא באין לו אומנות אלא היא משום שאינו עסוק בשיבוש של עולם, וכיון שאינו מכיר ובקי בטורה וצער בני אדם אינו חס על חבירו שיפסיד ממון, אבל ביש לו אומנות אחרת כשר דאסמכתא קניא. ודעת ר"ט שאסמכתא לא קניא, (ואם אמר הריני נזיר אם זה שבא הוא נזיר וחבירו אמר הריני נזיר אם אינו נזיר, לא חלה נזירות לשניהם, דאין נזירות אלא להפלאה שהגדר יהיה מפורש), ועל כן אף אם יש לו אומנות אחרת פסול לעדות.

כיצד משתתפין

עירובי תחומין

עירוב לרבים – המערב לרבים עירוב תחומין, מניח חבית ואומר הרי זה לכל בני עירי הצריכים לכך, וכל שקיבל עליו לסמוך על העירוב מבעוד יום מותר, משתחשך אסור, ואם יש בריחה אי"צ לקבל עליו מבעוד יום, אלא שידידעוהו מבעוד יום שיש עירוב.

אין מערביין אלא **לדבר מצוה**, כגון בית האבל או בית המשתה.

קטן בעירוב אמו – בברייתא תני שקטן הצריך לאמו יוצא בעירוב אמו שעירבה לעצמה ולא יצתה לו, דכנופה דמי,

דמסתמא דעתה עליו כיון דלא סלי ליה בלא אמו, ושאינו צריך לאמו אינו יוצא בעירוב אמו. והנה לענין סוכה קטן שאינו צריך לאמו חייב בסוכה מדון חינוך מדרבנן, לר' ינאי היינו שנפנה ואין אמו מקנחתו, ולר"ל היינו שניעור משנתו ואינו קורא אלא אמו עד שאמו באה אליו, (אבל פעם אחת אמו אף גדולים קורים), והיינו כבן ארבע או חמש כל חד לפום חורפיה, ולכאורה ה"ה בעירוב. והגמ' מקשה מזה על רב אסי שאמר שקטן בן שש יוצא בעירוב אמו. ורבי יהושע בריה דרב אידי מתרץ שרבי אסי מיייר בעירב עליו אביו לצפון ואמו עירבה עליו לדרום שבצוואת דאמו ניתא ליה, אבל בעירבה אמו לעצמה, רק עד גיל ארבע או חמש יוצא בעירוב אמו. אמנם בברייתא איתא שעד גיל שש יוצא בעירוב אמו (ולרב אסי הכונה כולל גיל שש), ודלא כרב יהושע בר רב אידי, ולר' ינאי ור"ל צ"ל שאם אביו בעיר והתיקנו נכנס יוצא עמו הוא צריך לאמו עד גיל ארבע או חמש, ואם אינו בעיר עד גיל שש.

פ"ג: עירוב לאנשי בית – מערב אדם לבנו ובתו הקטנים ועבדו ושפחתו הכעונים אפי' שלא לדעתם, מפני שירים כידו, ואם עירבו לעצמם ועירב עליהם רבם לרוע אחרת יוצאים בשל רבם, אבל בנו ובתו הגדולים ועבדו ושפחתו העברים ואשתו אין מערב אלא לדעתם, ואם עירבו לעצמם ועירב עליהם רבם יוצאים בשל עצמם, ואם אמר להם שמניח עירוב עבורם ושקני הוי עירוב.

שיעור הפת לעירוב ושיעורים נוספים

הגמרא מבארת מהו שיעור ככר שהוא מזון ב' סעודות שמשערים בו עירוב תחומין, או חצי מככר זה הנקרא בכל מקום כדי אכילת פרס, ושיעורים נוספים.

שיעור הפת לעירוב היא מזון ב' סעודות לכל אחד. לר"מ הכונה לסעודות שבת (וכן סוברים רבא ורב יוסף), ולרבי יהודה הכונה לסעודות החול, וכל אדם משער בכדי מזונו, וזה וזה מתכוונים להקל, דלר"מ בשבת אדם אוכל יותר, דכיון שהמאכלים ערבים המעיים מקבלים יותר אוכל, ולר"י כיון שבשבת אדם אוכל ג' סעודות אינו אוכל הרבה בכל סעודה. ושיעור זה הוא ב' לחמים של איכרים – מנהיג שוורים, שהם לוקחים איתם ככרות לשה, וי"א ב' ככרות של נהר פפייתא. ולרבי יוחנן בן ברוקה שיעורו ככר הנקנה בפונדיון בזמן שארבעה סאים נמכרים בסלע, ולר"ש שיעורו ב' שלישי ככר של שלישי קב, נמצא לריו"ח בן ברוקא ח' סעודות לקב (מפני שהחנוני לוקח מחצית בשכרו, ועושה ככר מרבע קב, ואם בעה"ב נותן עצים החנוני לוקח שלישי בשכרו), ולר"ש ס' סעודות לקב.

חדש

גיתן להשיג שוב את הסט תמצית הש"ס (ללא תוס', ורש"י חלקי) על כל הש"ס במהיר 120 ₪.

כמו כן גיתן להשיג את סיכומי תמצית ההלכה (עם טור ובי"ש שו"ע ונר"כ), על הלכות שבת, מועדים ונדה.

לפרטים 052-7692282

**קבילת תועלת מהגליון?
באפשרותך לזכות לומדים נוספים,
גיתן לתרומת ב'גדרים פלוס' קופת 'תמצית'**

מבחני 'לדעת'

**מבחן שבועי על דף היומי / עמוד היומי
/ משנה ברורה / חפץ חיים / אהבת חסד
גיתן לעשות את המבחנים מיום שישי עד יום שלישי בשעה 7:00 בבוקר:**

- בטלפון 0737-289-669
- במייל 7692282@gmail.com
- בגדרים פלוס קופת לדעת.

**הגרלות: בכל שבוע על 500 ₪ במזומן,
זיכוי 300 ₪ ברשת 'יפה גוף', 101 זוכים
בזיכוי 100 ₪ ברשת 'יפה גוף'.**

סיכומי 'תמצית'

**גיתן להשיג את גליונות סיכומי תמצית
החדשיים על הדף היומי / משנה
ברורה וגמסר (לפי סדר הדף היומי בהלכה).**

- **בנקודות ההפצה**
- **במייל 7692282@gmail.com**
- בנוסף גיתן לקבל במייל סיכומים על כל מסכתות הש"ס, ועל כל המשנה ברורה, ועל תנ"ך וספרי מוסר, או סיכומים לפי סדר הלימוד של: העמוד היומי, חבורת ש"ס, קנין ירושלמי, דף הכולל, קנין הלכה, תרי דף, אורייתא, אהבת שלום, ומפעל הש"ס.**

מבחן 45 > פ. בהתלונות.

עירובין פ"ד, עד פ"ז.

פ"ד.
זו הבלתי מן הכולל, באזה אופן מחזק כעז העלילה
לחשודתה ב' כל'ע (גמרא ורש"י)
א' ה' הוא ב'ה' י' טפחים מהלכ' אע"פ שאינו בחזק' י'
טפחים נעלה.
ב' א' הוא ב'ה' י' טפחים מהלכ' הוא מחזק י' טפחים נעלה.
ג' באופנים הל' אסור, ורק אם אין ב'ז רחוק י' טפחים מחזק.

פ"ד.
באזה אופן מחזק מלוא חס מהם לרשות היחיד שמעל
הים (רש"י)
א' ע"י ששית נכב ארבעה על ארבעת.
ב' ע"י נכב ארבעה שסביבו חוצאות עשרה, אפילו אין
המחיצות מניעות לחס.
ג' ר' א' המחיצות מניעות לחס.

פ"ד.
באזה מקרה תכליק רב ושמאול האם אדם אסור על
מביא דרך אור?
א' האם מחזק לאדם לנגדור חפץ באורח חצר חביר.
ב' האם אדם שיש לו שימוש ברשות אחרת דרך אור, מחזק
למי שיש לו שם משקיש נח יחזק להשתמש שם.
פ"ד.
ה' ר' א' יחזק לרשות שיחופי מבואות?
א' דומה במקום שדרים ב.
ג' אפילו במקום המשומר, ואפילו אין דרים בו,
ג' אפילו באורח המבוי.

פ"ד.
חזק אסור תכלא, חס מבוי שבי' ב' תצרות תכלא חוצאה
(רש"י)
א' חזק ב'ה' שהוא כרמלית, ואסור להעביר מכרמלית
לרשות היחיד.
ב' שיחא יעבור תכל' תכל' חבוי חפץ לרביד.
ג' מפני שהוא ממלא חסמים שברשות חביר.

פ"ד.
חזק קשיית העז עירובין פ"ז: לגבי פריסת הסידים
בשבת?
א' ה' כל'ע אסור לעשות אהל ערש בשבת.
ב' ה' מלכ' אסור להסידים כד' לנפוס.
ג' ה' חוצה העשויה בשבת במחזק אזה חפירה מלכ'.

פ"ד.
אמת המית העוברת בחצר, באזה אופן מחזק תכלא
ממנה ב'ז לר' יחזקה ב'ז להחמיק?
א' אם ישנו ל' חיצויה י' טפחים במסחה א' בציאה.
ב' אם אין האמה מחזקת, י' טפחים.
ג' שתי המסובות נכמות.

מבחן 44 > פרשת נשא

עירובין פ: עד פ"ג:

פ.
באזה אופן ל' צר' להודיע כשעבר עבדו
אחרים?
א' בהודיע דירוס במבוי.
ב' כשחוספו דירוס מן אחר.
ג' כשנעשה האוכל חזקה מן אחר.

פ"א.
חזק לר' יחזק א' מנערים בפרוס?
א' חס דבניקן דב' שם הוא חסב.
ב' חסב אר' א' אחר. ב'א' ע'למה וטעם פרוסה.
ג' מפני שצריך שיתקוף הפת ואחר ללחם חסיה.
פ"א.
חזק המסליל במענה בל' חסיה, ל'ד' שמעו
אדם קמות, האם קנה המכור את המענה ומדוע
(רש"י)
א' קנה, כ'ן שחלוקה עניד למשור את המסלילין.
ב' לא קנה, דל' סמכה ועניד דלוקה דלוקה.
ג' אם חסב המכור קנה, ואם לא לא קנה.

פ"ב.
מה הכונה קטן יצא בעירוב אמו (רש"י)?
א' שאם אמו מערבת בו עבדו, זה מחזק.
ב' שאם אמו מערבת לשערים, ולאמו יש מענה זה מחזק.
ג' שאם אמו מערבת להענה העניד מעיל גם בשביל.
פ"ב.
האם אדם יכול לער' עירוב מחזקו לכ'זו נכוח
הקטנים?
א' ר' חזקיה.
ב' אם שלא מחזקם, אבל אם עירבו בעצמם לא.
ג' גם אם עירבו בעצמם.

פ"ג.
חזק הבזר וחסיל הבזרים י' טפחים, עד כמה יכולה
לחזק וחלוקה מ' מ' מחזק לב'ז מחלופסת להשתמש
ב'ז?
א' י' טפחים.
ב' י' טפחים.
ג' י' אמות.

מבחינים ב'עמוד היומי'

אדר- ניסן תש"פ

מבחן 43 > פרשת במדבר

עירובין פ"ז, עד פ.

ע"ז.
חזק שבי' ב' תצרות נבזר, י' טפחים תצומצמים, ועקר
חוליה אמש ואין בה י' טפחים, מה חזק?
א' מחזק לטעם בכל הכוול.
ב' מחזק להשתמש באותו מקום.
ג' אסור להשתמש אפילו באותו מקום.

ע"ז.
חזק דבר חסב חישב מנובה י' טפחים כחזק שבי'
ב' תצרות?
א' ר' דב' מחזק מחש.
ב' אם דב' ש'א' ל' טעם חסב אסור שבת.
ג' גם דב' שאינו נעיל מחזק כבדו.
ע"ז.
חזק אופן י'ז חיצוה מן הכותל חז' חישב כחזק
שבי' ב' תצרות?
א' חששען עניד סוכה ב'ה' י' ט' ש' ב'ז י' טפחים.
ב' כשחששען עניד סוכה כל ש'ה' א' ש' ב'ז י' טפחים.
ג' כשחששען עניד סוכה כל ש'ה' א' ש' ב'ז י' טפחים.

ע"ז.
סוכה צ' חזק כחזק להשלים לרוב' י' טפחים, עד
א'ז מנה צ'ר'כ'ס החזיקה חסוקה להגיע
(גמרא ורש"י)
א' החזיקה עד י' טפחים מהחזק, וחסוקה עד ראש הכותל.
ב' החזיקה חסוקה עד י' טפחים מהחזק.
ג' החזיקה חסוקה עד ראש הכותל.

ע"ז.
חזק עשבים מחזק להעניד בהמה עליהם כד'
שחאכלם?
א' מחזק אסור ומחזק מחזק.
ב' מחזק אסור ומחזק מחזק.
ג' בין במקרה בין במחזק אסור.

ע"ז.
חזק צר' המקדש לשעם מהכנס של הקדושה?
א' כל שהוא.
ב' כל שהוא.
ג' כל שהוא.
פ.
חזק שיתופי מבואות, האם צר' להודיע זאת לבני
המבוי (גמרא ורש"י)?
א' לא צר'.
ב' לא צר'.
ג' אם חזק משול לא צר', ואם משק משול צר'.

מבחן 42 > פ. בהר בחוקותיו

עירובין ע"ז: עד ע"ז:

ע"ז.
האם יש מקרה שר' מודה שאפשר לטלטל בחצר
בל' עירוב מחזק להשתמש?
א' אם הר' עירוב.
ב' כשחששען ב'ז לא בפני.
ג' כל שהוא אין סוכים על שיתוף במקום עירוב.

ע"ד.
חזק חזק יחזק בל' חזק ל' ר' יחזק
(גמרא ורש"י)
א' אפילו במענה לטעם על דרמים.
ב' דומה במענה גם לחזקו וגם לחזקו של בית.
ג' אפילו במענה רק לחזקו.
ע"ד.
חזק בית הכנסת שאוכל בביתו ישן בית הכנסת,
האם הוא מוצקף לשיתוף מחזק של בית הכנסת?
א' צמקף.
ב' א' צמקף.
ג' מחזקת.

ע"ד.
חזק תצרות זו לפנים חזו, באזה אופן ל'כ'ז ע'ז בי'ז
החזקה מחזקת לטלטל בחצרות?
א' אם החזקה עירבה לעצמה, והפנימית עשרה דלת קטנה
בפניה לחיצוה.
ב' רק כשעירבו יחד.
ג' אפילו אם כל אחת עירבה בפני עצמה, או כשנפנימית ר'
אדם אחד.

ע"ד.
חזק פנימית חיצוה עירובו יחד בפנימית ואחד
החזקה ש'כ'ז לער' וב'טלה חיצוה לרשותה
לפנימית, האם מחזק לב'ז הפנימית לטלטל בחצרות?
א' אסור.
ב' אסור.
ג' לר'זו מחזק ור'ע' אסור.

ע"ד.
באזה אופן אפשר להק' ב' קולות מחזקת?
א' כ'ט' חזקת שפנימית ש'ז חס' ב'ה' ב'ה'ה' נכ'ז כל חצר
חיצוה עירוב ב'ה' חסוק חצוה חסיה.
ב' במענה לשפ'ז עירוב אחד חסוק חצוה חסיה.
ג' שתי החסובות נכמות.
חזק שבי' שתי תצרות שמקצתן או רוב למעלה מ'
ספחים, האם שתי התצרות יכולים לער' יחד?
א' יכולים.
ב' לא יכולים.
ג' במקצתן יכולים גרובו לא יכולים.